

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

5 D P B

Coll. No. 733

Title A tipā on kuvalayaṇḍa
Alaṅkāraśāstra

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No. : 733 Subject : Rhetoric

Title : A tika on Kuralaya nanda Alankara
Candrika

Author : Appaya Dixit
Vaidyanath Scribe : —

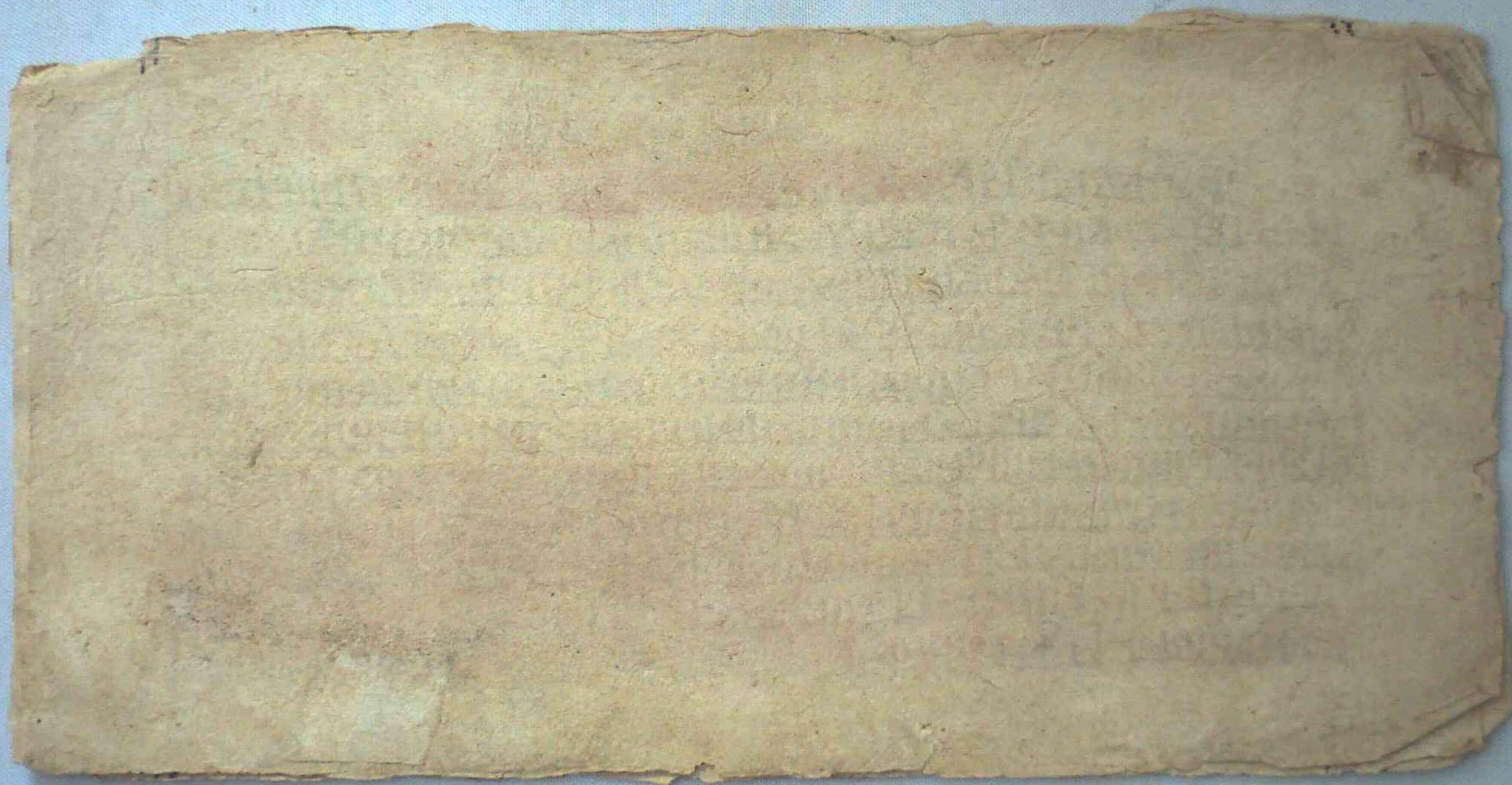
Date of the work : — Date of the Ms. : —

Place of the work : — Place of the Ms. : —

Size : 9.4" by 4.6" Extent : 8 foll.

Language : Sanskrit Script : Devanagari

Remarks : —



श्रीगणाधिपतये नमः॥ अनुविंशमहालक्ष्मीहरिर्लोचनचंद्रिकाकुर्वेकुवलयान्तस्सदल
कारवदिकां एचिकीर्षिताविप्रसिद्धयेष्टदेवतास्तोति अमरीति अत्रवारणमेवंपंक
जमितिमयूरयमकादिस्मभासाश्रयणात्परिणामालेकारः वारणे आरीष्यमाणस्यपंक
जस्थारोपविषयवारणात्मतापरिणतिविनापु रितप्रीकरणत्रिषाथत्वासंनवात् परिण
मः क्रियार्थोद्दिष्यीविषयात्मनेतितल्लक्षणात्तानवपंकजमिववारणमिति पूर्वपदार्थ
प्रधानउपमिति समास एवास्त्विति शंका अमरीणंक बरीक्षारस्य किं शपाशस्य संवधि
नीमोगंधलोचनससहया अमरीतया मुरवीकृतमिति विशेषस्यानुगुण्यात्तावा
नूतस्यपंकजगतत्वेनैव प्रदेरिति एतद्विशेषणवगतेन वपादपक्षनेतातिव्ययमानगी
रीविषयामुरागणगतारतिः कविगतानांगुष्मातिती प्रेयो लंकारो बोधः परस्पो
ति प्रावौ पुरातनौ जायापति अथ उभामहेश्वरौ रक्तमः किंच नूतोपपन्नस्य जीवनक
स्थमातापिरूपो निरुपाधिकृपा श्रयत्वादि तोपदेष्टव्यं वातया परस्परसंबन्धन्यास्त

पः संपत्तेफलवदाचारितं परस्पररूपं यथोक्तौ अत्र परशब्दस्य क्रियामविवक्षायाम्
मव्यतिहारे सर्वनामोद्दिवाचोदतिवार्तिकेन द्विर्वाचोदतिवार्तिकेन द्विर्वाचोदतिवार्तिकेन द्विर्वाचोदतिवार्तिकेन
नव्यदस्यनेन मुपः स्वादिशेव परस्परशब्दबुधमतेः पार्वतीतपः समृद्धिफलप्राप्तः परमेश्वर
रः परमेश्वरतपः संपत्फलप्राप्तिता पार्वतीत्यर्थो लभते तपः संपत्तेः फलं निरतिशय
नंदरतितउयमया परस्परं परमधेमान्यदल्लक्षणाः शृंगारोद्यमाभातः सौभाग्या
तिरायचंजनमुखेन शिखोन्नावप्रकर्षपर्यवस्यतातिमहदयैराकलनीयां मातापितर
वितिरूपकात्त्यामुक्तोपमयोः संसृष्टिः परस्परं चोन्नयोः फलप्राप्तित्येकवाचकानुपवे
शालक्षणाः संकररतिरिक्तसंधतिप्रतिपिपादायिषितानामलंकाराणां बुधमतेः स्वते
पुरुषार्थतया फलत्वयोगात्तस्या रसास्वादोपधिकत्वेन फलत्वपेक्षावतां कृतग्रंथ
वृत्तये सुवयितुं शृंगाररसापि देवं तं श्रीकृष्णं प्रति रसास्वादानंदं प्रार्थयते नृणां योति
ममुकुंदो मे महं शश्वत्तवंशश्वतिकं जन्मावराणतया सदा प्रकाशमानं श्रेयो सि

लितनेद्यांतरमानंदमौवैरसरतिश्रुतेमपदाविधेयदिराददाबित्यर्थः यथाश्रुतेमक्तिवा
र्थनायाप्रकृतेसंगत्यापत्तेः सकृद्योधनैर्मदाभादमपुष्यशालित्तिनीरदादिप्रमुक्तिप्रिया
गकल्यायोगकोशलेनददत्तकोशस्यउदरासोमध्यवर्त्तिरोदयपुंडरीकस्यकोशमु
कुलंघोभुरवतयाविद्यमानंजुधरवकुषागायामेनाथभुरवकुल्याविरातवदकालि
यथा विद्येष्टदमणोपिगामकृष्णादात्तममूर्तिध्यातवोवोक्रियामाणेविपरितः
पूर्णंरूपमस्यतथानृतोऽपारिद्धिन्नब्रह्मरूपः अविर्तनान्तरंमुक्तिदरायोपपुरतिप्रका
शतइतिविरोधात्तामलंकारः औपमानिकरूपस्यकल्पितत्वेनतत्परिदासः अथवायापि
निरणवित्यस्वरूपरतिमदात्म्यातिशयवर्णने अत्रयोगिगतमग्नदिव्यकदकिमावस्य
कविगतंतत्प्रत्यगतयापेयलंकारः मुकुंदपदशेषमुल्लसनिघिविशेषोपमाधनिकवि
षितस्यग्रंथस्यप्रयोजनान्निधेयेषदरयैतिअलंकारेधितिएतवोभयोनयीअलंकारिषु
अथालंकारेषुयमादिषुविषयेबानोमवुसन्नानोतेयवगाहनस्ययुसन्तेः सिद्धयेइत्य

र्थः तेषांयेजसलक्षणेतयोऽसंगदरतिनित्यमापेक्षतासमामः लक्षमुदाहरणं अलंका
रत्वंवरमादिभिन्नंयंयान्निलेसतिशयान्यतरनिष्ठायाविषयितोसंबंधावहिनार
मल्लुक्तिजनकतावच्छेदकतातदवच्छेदकत्वं अनुपामादिविशिष्टशब्दानांपुपमादि
विशिष्टार्थज्ञानाच्चवमलकारोदयतिषुलणममन्वयः शब्दार्थयोस्ताननिष्ठावमल्लुक्ति
जनकतायांविषयितयावच्छेदकत्वेनतदिशेषणीनृतानुपामासोयमादिसूत्रिष्टावच्छेद
कमावच्छेदत्वात् रसवदाद्यलंकारसंग्रहप्रबन्धेयमादिवारणायवर्त्तददृश्यगतीमो
क्षतोपादानांपरकीयचमपदशकानिरासायादयेषामिति एषांमलंकाराणां
चंदालोकेचंदालोकारथग्रंथोत्पत्त्यनंतरालिखतेइतिशेषः तत्रस्थितानामपि
षांविदलेखनात्प्रयत्नयुक्तं तथा नंतरश्लोकयोत्तरोधतत्रैवदृश्यतेइत्येवंचलतो
रुचैतलंगास्तरयोऽरिवेतिस्मयंवन्यदेवनिगदितमिति एवंवतदीयत्वेनकथनादासं
कानिरासः संप्रतिअथालंकारेषुनिरूपणमिषुबहुजालंकारघटकतयासुप्रसिद्धत

यावत्प्रथमं मया लंकारलक्षणेति उपमेति अथैकलक्षणेति निर्देशः शेषं लक्षणां सादृश्यं लक्षणां
 साम्यं त्वितीति शेषजनकता तादृशिष्टं सादृश्यं मिति यावत् धर्मधर्मिणो रत्नेष्वप्यप्युक्तं
 लक्षणां यावत्प्रथमेति बोधो वृत्तिस्तमस्यार्थः तच्च शक्तिं लक्षणां न्यतरमदकारेण बो
 धकत्वं संबंधेन उपमानमधिकरणं तं पदं उपमेयं वर्ण्यमानं कामिनीवदनादि
 दृश्यः काव्यज्ञानापरिपक्वबुद्धिः वाग्यस्य मयदि प्रतीतिनियमरूपाय धामाच्यं जने
 त्यर्थः अत्र उपमानोपमेययोरिति स्वरूपकथनं न तु लक्षणांतरगतत्वावृत्तीनीयात्
 चात् आत्माश्रयाणादकलाच्च उपनतोपमेयत्वयोरूपमाय रितत्वात् एतच्चाग्रे च किंचिद्वि
 ति रत्नेष्वलंकारत्वे सति सादृश्यत्वमुपमानं लंकारलक्षणां बोध्यं एवमग्रे यच्चिकारप्राप्तमर्थ
 कारत्वविशेषणं बोध्यं इति सादृश्यं लक्षणां लक्षणां बोध्यं एवमग्रे यच्चिकारप्राप्तमर्थ
 दृश्यस्य च प्रयोजकत्वं संप्रति सादृश्यं लक्षणां लक्षणां बोध्यं एवमग्रे यच्चिकारप्राप्तमर्थ
 न कीर्तौ सादृश्यस्य निपातातिरिक्तार्थतया नामार्थेति सादृश्यं लक्षणां लक्षणां बोध्यं

यकाभावानुत्तथाचरंभीनिरूपितसादृश्यप्रयोजकसुखगंगाहनाश्रयत्वनीकीतिरि
तिरोधः नवैवसुखगंगाहनामिवशब्दश्रेत्याद्यग्रमयंशेधालर्थस्यसमानधर्मलोकविद्देति
वाचांतराश्रयत्वस्यसमानधर्मत्वितस्यतथात्वस्योत्तिपातत्वेविरोधाभावात्तथासत्तितत्रैक
तो नसादृश्यान्वयप्रतिरेतानधालर्थनिष्ठविशेष्यतानिरूपितप्रकारतासंसर्गेणराक्षसोधिरोधतय
विनक्त्यथापम्बितैर्हनुत्तान्तयनिपातार्थत्रिन्नश्रुतित्वेनप्रकारताविशेषणीयेतिवाच्यघरोनपश्यती
त्यादौघराद्यन्वितात्तावस्यकर्मतासंसर्गेणदर्शित्वयापत्तेःयदितुधालर्थेपितात्पर्यवशात्सादृश्या
न्वयानुभवमिहस्तदाधार्यनिष्ठविशेष्यतानिरूपितप्रकारतासंबंधनान्वयबुद्धिप्रतिननूजन्वोपम्बि
तेःप्रतिबंधत्वेनमात्रेपरिक्लृप्त्यघरोनपश्यतीत्यादौपूर्वोक्तान्वयनिराकरणीयइतिस्काएवभरति
दमितुमुंदरं वदनमित्यादौअरविंदनिरूपितसादृश्यप्रयोजकतासंसर्गेणमुंदरपदार्थैकदेशेपिमुंदरत्वे
अनुभववत्त्वादन्वयस्तद्विशिष्टस्यवाग्देनमुखादौद्रव्यवारविंदनिरूपितसादृश्यप्रयोजकतासंसर्गेण
अनन्यवदनोक्तान्वयबोधःअरविंदमुंदरमिति सभासेत्तरविंदपदिनअरविंदनिरूपितसादृश्यप्रयोज

कं लक्षितो नवा जेदे न पदार्थैकदेशे सौंदर्येति। एवं वा विदितमिति माहृष्यप्रयोजकाच्चित्रमोदयव
 दमित्रं वदतमिति न्ययवोधः। एकदेशान्वययोगादरविंदपदमेव लक्षणायां सवर्थवोधकं सुंदर
 परंतु तात्पर्यग्राहकमित्येकेश्वरविंदमिव दनमित्यत्रारविंदनिरूपितमाहृष्यवदतमिति न्ययः
 साहृष्यनिरूपि र्धमया जेदेन नामार्थालयेवाधकासावात्। अरविंदमिव क्तातीत्यत्र नातिरुक्तार्थ
 कलेरविंदपदस्य अरविंदनिरूपिमाहृष्यप्रकारकज्ञानविशये लक्षणात्तस्य वतिदेन मुरादिश्र
 न्यः शेषतामर्थग्राहकं पूर्वोक्तदिशा वा साहृष्यप्रकारिता संसर्गेण धात्वर्थन्यः अत्र सौंदर्येणेति
 धर्मोपादनेरतीयार्थस्य प्रयोजकत्वस्य साहृष्येन्यया सौंदर्यप्रयोज्यारविंदनिरूपितमाहृष्यप्रका
 रकज्ञानविशय इति बोधः। आरकत्वे तु अरविंदपदमेव सवर्थवोधकमितरतात्पर्यग्राहकमिति
 ध्येयमाहृष्यं वमाहृष्यस्य परार्थतत्त्वमते शाब्दबोधरीतिरुपदर्शिता। तस्य समानधर्मरूपत्वे तु व
 ददममममिति दौ वं प्रवृत्तिधर्मवन्मुरमिति बोधः अत्रैवाच्चादकं इति समानधर्मोपादातेरवधि
 स्थधर्मस्याच्चाकैत्वपदार्थैकदेशे न्ययः। तदसादिधुतायां तु वं प्रवृत्तिश्चाच्चादकपदस्य

८

२३०

लक्षणा वं प्रादिपदतात्पर्यग्राहकं वं सहरामित्यत्रापि एकमाहृष्ये वं धान्यः समं विं क्त्वात् सहराप
 दं वं साहृष्यविशिष्टे लाक्षणि अत्रैवाच्चादकत्वेनेत्युक्ता वं जेदेरतीयार्थस्तस्य सहरापदार्थैकदेशे
 रोधमेन्ययस्तथा वाच्चाकत्वाच्चित्रवंप्रवृत्तिधर्मवन्मुरमिति बोधः। सहरापदमेव वा सव
 र्थवोधकमितरतात्पर्यग्राहकमित्येवं विधा न्ययसंश्लेषेण सूत्रमत्रादबुधत्तिरिगुणो नु
 सदेशायादखनं प्रसक्तानुप्रक्तपरिवितनेन पूर्णोपमेतीत्यनंतरमालंकारिकैरिति पूर्णोपात्तत्वे
 व निश्चितं उपात्तशब्दशक्तिरतिपादिनोपमानोपमेयत्वे विशेषतः शब्दोपात्तसमानधर्मकत्वे
 सति विरोधतः सति रूपादगमत्वात् स्वपदमुपाभाप उपमाननुपमाया अपि लक्षणायां उपमान
 नित्यतेरुद्वायशक्तीति उपयनुपमायां सारवधूयंतीत्यादारात् ननु उपमेयाधारते तात्त्वानामिति
 शब्देन बोधनादुपात्तितिराद्विरोधणं एवमपि तन्नात्यनेनात्रोपमेयास्य सवर्थस्य सहरात् सहरात्
 इत्येवावधार्यानुपमायां उपमानस्य सहरापदोपात्तत्वाद्दोषतदति उपमेयोपमात्वेन नृदेकहृष्ये
 त्यर्थः अतनुपमायां उपमानवानेन सहरात् तन्नात्यनेनात्रोपात्तत्वाद्दोषतदति उपमेयोपमानतावु

८

दकः पूरेणेत्यर्थः रावकनुमायापि न ह्यण्योपमानादिनोपमानादिनोपमानावगमावदण्ययावश
 षतः स्वनिःस्तेति उपयोजनान्नूपादयथाशरादत्याद्यन्त्युक्तोक्तिः सदादयः। अत्र निपातरूप
 स्वेवदिरूपमर्गवतुयोजनमेवाकथमन्यथाशरैः उस्त्रैरिवोदिद्यानुदरिष्यनरमानिवेत्यादिवृत्तादि
 पदोत्तररृतीयादिसंगतिः। उस्त्रादेरुद्गणक्रियापत्यकरणत्वात्तद्वार्थसादृश्यान्वितेन करणीकृत
 शराविशेषणत्वात्तावाच्योतकत्वेनूस्त्रादिपदस्योस्त्रसदृशपरतयोस्त्रसदृशैः शरैरातराव
 शेषणत्वेन रृतीयादिसंगतिरतिवैयर्थ्यात्करणमन्ततूलादरणीयं उपास्यतेगुरुत्वादयो
 तथैवापि सनक्रियायाश्चकर्मक्रियाकर्मलकारानुपपत्तिबाधकस्योपसर्गवाचकतामिमे
 वादिवाचकतायामन्तावेनदृष्टांतवैषम्यस्यस्फुटत्वात्विशेषणविषयोऽसमानविनक्ति
 कयोऽतो विशेषणसंदेहार्थं तत्रैवैवस्त्रविशेषणंतत्रलिगादयः। वायोविशेषणस्यविशेषण
 दस्यतुशासनस्येवोपमानोपमेययोरापतथास्यालिंगसंयथाभिनेदेषुपमानोपमेयता

विनक्तिः पुनरैकैव उपमानोपमेययोरेवतुशासनस्येवसत्त्वेनोपमानपदे। रृतीयादेः साधुत्वा
 र्थतयोपपत्तेश्चतस्याद्वयकत्वमेवैवगादीनां युक्तत्वेतत्तु। अथयामकलालंकारिजुसमंतस्येवरादव
 योगेश्रोतीवस्यदत्तजगतालि। अत्रापत्तेः। रूपायोजनयोरात्यतरस्यान्तावेनकंडादिपदेनवदस
 नह्यण्ययातिविद्धलाहणीकृतस्येनपार्थलदोषापत्तेश्चापि नूदवादेयोतकत्वेतथेकंदेस्पमा
 नस्यपदाथैकंदेरात्यातत्रसाधारणधर्मानियानुपपत्तिः तस्योपमेयमात्रान्ययांगीकारेवालिंगव
 तन्नेदस्यदोषत्वानुपपत्तिरातदिक। उमोपमेयत्वादि। उपमानत्वरोपमानरूपकत्वेनविचिह्ना
 त्वात्तदाश्रयत्वेनविचिह्निस्त्वोपमेयत्वंसाधारणत्वकधर्मस्वरसिकभौषकारिकविंशति
 विंशतावकृतंशेषकृतं पक्षपत्तिनावेनसमाश्रयणेनत्वेत्यनेकधाविमर्शमासायांपपानि
 तत्रस्वर्गगावगाहनस्यतयावभौषवारिक। कीर्तितस्यसारसिकलान्तावात्। उपादानादिति
 त्तिवाचकस्योपादानंनिर्देशः। इतरेषांतुशयेनपत्तिपादनंतदिति विंशतरीयसारण्यवकारिक
 विशेषोपदर्शनायोदाहरणंतरमादयथावेति गुणदोषाविति गुणदोषावर्षाविरस्यदृष्ट

उतातुननुधः पांडितः पूर्वपूर्वनिर्दष्टगुणशरसाश्रापते चांदो जितेन शिरसा च निनंदयति पापं परं
 निर्दिष्टं दोषं कुरु विवृति निरुणदिरावाकं रातुगदिनोद्धात्यतिथयः कुरुदुस्तेडो नङ्गारने श्रुतुपा
 रोदनर श्रोदर नसोपिदुपुं नङ्गारसाश्रापते तत्पूर्वकधारयति परं कुरु विवृति स्थापयतीति मरल
 खेडरक्तगरले निषमिसमः शंकते च त्रययमीति साधारणस्तत्वेनास्मिन्तो धर्मश्रुतानुश्रितसाश्राप
 ते पूर्वमित्यादि नोक्तो यद्यपि नैको न साधारण इति योजना गृह्णित्यादि नोक्तं पृथगपि धर्मसाधारणे
 नेति चायथाश्रुते साधारणस्य साधारणत्वात् नारोक्ते रसंगननापते साधारणात्तावदेतुः उपमान इत्या
 रस्याति नैदादित्येते नोक्तः समाधत्ते तथापीति वक्तव्यत्वा साधारण्यमनेपीत्यर्थः यथास्मिन् नङ्गुणयो
 र्गमनदोषयोश्चेत्यर्थः विवृति विवृतावेत नृतीयमान सादृश्योपमानोपमेयधर्मयोर्निर्गमदोषात्
 नरूपेण च नैदात् च नैदाध्यवसायात् एतत्साधारणधर्मित्यत्रेतेनान्वितं हानोदित्यादिना शि
 रसान्तरनात्तिनेदनयोः कुरुस्थापनकदिरनुद्धात्यनयोश्च संग्रहः गृह्णित्यादिना शिरसाश्रापते क
 र्वेति यद्यतिसत्यो संग्रहः च नैदाध्यवसायादिति च नैदाध्यवसायादित्यर्थः सा

धारणधर्मत्वानिमानविषयतेतीत्यर्थः पूर्वस्मात्पूर्वोदाहरणात्तद्वति विशेषतत्वनयान्नैवं साधारण्य
 तीत्युपादने पिरक्ततस्तदन्तर्गतमुपमानलक्षणसमन्यद्वतिवाच्यं न भक्तारविशेषयोजकसा
 धारणाध्यवसाये निषयधर्मिणेनोपमानलक्षणमित्यादित्योपोदिति। लेके विवृति विवृतावयपदिरा
 स्यगगनत्वाशयादिगतचंडादिविषयतयापसिद्धिः कथं वक्तुं तद्वपदेशादित्याशंकायाभादित्यक्ततद्वत्या
 दि। चित्तिन्नयोः तथा। धवसित्योः पृथगिति चित्तरादेनेत्यर्थः विवृति विवृतावयपदिरा विवृति विवृताव
 पदवाच्यमित्यर्थः सामयद्वति संकेतद्वति चर्थः पूर्णयोः भुपमानादिसमुच्चवापसिद्धेस्तद्विपरीतायां न
 प्रिपमायां सर्वलोपनियमारांका निरासाय लक्षणपूर्वकतां विवृते वर्ण्यतादिगवकारो वार्थी
 तदनंतरं वलोपेदस्यार्था एव वेतोरतयोगा विवृता विवृत्योपमानस्य धर्मस्योपभावान्न
 स्यालोपेन्न तमानुपादाने लुपेपमासावष्कृद्विचनुपादनैरुपधात्तत्रेति पूर्वापरास्माभुक्त
 त्रवतितदिदित्यादीत्युदाहरणानि चर्थतोयावृत्त्युपमेयादीनामतिवृत्तौ लोपद्वत्यर्थः
 चित्त्रवृत्तलक्षणो ध्यालक्षणवाक्यगतं त्रममुपेक्षोदाहरणक्रमानुसारिण

वाचकलुप्तेति। वाचकं वाचानुपूर्वीति शेषवत्तोपमागोधनेन। नरुलोतलशमिग...
 मिरादेहितायतुमुहदे। पदादेरिति तदभावात्तद्विहीतादिवाचकलोपः समाधु...
 एवगमोपचानुपूर्वीति शेषवत्तयावराज्यविशेषस्य तदवोधनात्। शास्त्रकृतदति। शास्त्रव्युत्पन्न...
 कर्पूरीत्यत्रेति। चित्रं सर्वधातिपदिकेभ्यो। किं प्रावक्तव्यं इत्यनेन विहितः। किं पूलुत्तोपस्य मर्यामाणा...
 धर्ममात्ररूपं ज्ञात्वा बोधयति। कर्पूरपदं कज्जलाया। कर्पूरमाहृष्यतस्य वातिरिक्ता। रिक्ते पूर्व...
 तृष्योक्ततासंमर्गेण। नवयोधर्मरूपत्वेन देनास्तेवेतोक्त। किं पूनोयापतिसंधानेपित...
 यावोधाकर्पूरादिशब्दा एव कर्पूरादिमाहृष्ययोजका। भिन्नतत्माहृष्याभिन्नं वा। वाचकं ह...
 यतीति युक्तं। अनुवाचकस्यैव। नुपादोतीलोपोयुक्तः। साधारणं भेदोक्तं। वाचकस्य विपु...
 ततया। कर्पूलोपस्तत्राह। कर्पूरवदानंदात्मका। वाचार्थस्य। किं पदति। कर्पूरस्येवेतीति। नर्पिवनिः। आ...
 नंदात्मकः। जनतासंबन्धेन। वाचकगत्या। ज्ञानंदस्वरूपोपे। ज्ञानात्तदोधाकस्यैत्यर्थः। अनुकर्पूरलोपस्त...
 याचारप्रतीतिः। कर्पूरादिपदानामेव तदोधाकमतिकेपहेकथं धर्मलोपः। सममनीयदतिवेत्ता।

११

पाकारइति बोध्यं। च सकृदुच्चरिताभ्यां काकतालपदाभ्यां कश्चमुपमानद्वयान...
 गमइति वाच्यं। अनुभवानुसार्यनुशासनेन व्युत्पत्तिवैचित्र्यस्य स्फुटं प्रतिपत्ते...
 रिति। एवं दुस्सहत्वाद्यर्थव्याख्यायतत्रोपमानलुप्तादिश्चतुरोपि भेदात्प्रदर्शयि...
 माहृत्येति। काकागमनेत्यदिका कागमनतालपतनरूपोयः समागमस्त...
 पश्यन्तिर्नार्थः। इदंच काकागमनमिव तालपतनमिवेति म। हाभा। अगतविग्रह...
 वाक्यविरोधशंकापरिहायोक्तं। समागमस्य तादृशक्रियाभिन्नत्वेनोक्तयुक्त्या...
 तस्योक्तार्थइवपर्यवसानात्। विशिष्टोपमायोविशेषरूपमावगतिवत्समाग...
 मोपमायामपितदवयवक्रिययोर्ध्यायोगंगम्यमानामुपमामभिप्रेत्य महाभा...
 व्यकृतां तादृशविग्रहवाक्यप्रणयनमित्याशयः। धर्मस्यानुपादानइति। तत्त...
 स्थाने अभवत्किंन। प्रवीमिनेइति पाठइति भावः॥ ॥ इति श्रीमत्तः सदुपाख्य...
 नदृशूरिवरात्मजवैद्यनाथविरचितायां अलंकारचंद्रिकाख्यायां कुबलया...
 नदृटीकायां उपमाप्रकरणं संपूर्णं॥ ॥ श्री॥ ॥ मुभमसु॥ ॥

